

CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ A PERSONALULUI CURȚII DE CONTURI

Dispoziții generale

Art. 1. Prezentul Cod de conduită etică și profesională a personalului Curții de Conturi, denumit în continuare Cod, este elaborat și aprobat de plenul Curții de Conturi, în baza prevederilor art. 111 alin. (1), art. 121 și art. 122 lit. j) din Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare și se aplică următoarelor categorii de personal:

- auditori publici externi
- funcționari publici
- personal contractual

Art. 2. Membrii Curții de Conturi nu intră sub incidența dispozițiilor prezentului Cod.

Art. 3. Prevederile prezentului Cod pot fi modificate și completate numai de către plenul Curții de Conturi.

Art. 4. Poate ocupa o funcție din categoria celor prevăzute în prezentul Cod orice persoană care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) are cetățenia română și domiciliul în România;
- b) cunoaște limba română, scris și vorbit;
- c) are vârsta de 18 ani împliniți;
- d) are capacitatea deplină de exercițiu;
- e) are o stare de sănătate corespunzătoare funcției pentru care candidează, atestată pe bază de examen medical de specialitate;
- f) îndeplinește condițiile de studii și vechime, prevăzute de lege sau prin hotărâri ale plenului Curții de Conturi, pentru funcția sau specialitatea în cauză;

- g) nu a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni, care o face incompatibilă cu exercitarea funcției sau activității respective;
- h) a câștigat concursul sau a promovat examenul organizat pentru ocuparea funcției pentru care candidează.

Art. 5. Angajarea sau numirea în funcție a persoanelor în cadrul Curții de Conturi se realizează după criteriul competenței, în condițiile prevăzute de lege.

SECȚIUNEA I

CODUL ETIC AL PROFESIEI DE AUDITOR PUBLIC EXTERN

Art. 6. Codul etic al profesiei stabilește norme de conduită profesională pentru auditorii publici externi care își desfășoară activitatea în Curtea de Conturi și formulează principiile fundamentale care trebuie respectate în vederea creșterii încrederii în autoritatea instituției și a prestigiului acesteia.

Normele etice și de conduită profesională stabilite în Cod pornesc de la rolul și funcțiile activității exercitate de Curtea de Conturi, precum și de la individualizarea funcției auditorului public extern prin caracteristici care includ aptitudini profesional-intelectuale dobândite prin pregătire și instruire profesională dar și acceptarea unui cod comun de valori etice.

Auditorul public extern acționează conform prevederilor Constituției României, a Legii de organizare și funcționare a Curții de Conturi, cu modificările și completările ei ulterioare, Regulamentului de organizare și funcționare al instituției din care face parte și a celorlalte dispoziții legale care reglementează activitatea de control/audit public extern.

Codul etic al profesiei de auditor public extern se aplică la toate nivelele ierarhice prevăzute în structura organizatorică a Curții de Conturi.

Conduita etică și profesională de care trebuie să dea dovadă auditorii publici externi ai Curții de Conturi presupune îndeplinirea în principal a următoarelor obiective:

- a) Credibilitatea informațiilor și a Curții de Conturi ca instituție;
- b) Profesionalismul auditorilor publici externi;

- c) Calitatea activității de control/audit public extern;
- d) Obținerea încrederii entităților controlate/auditare;
- e) Consolidarea stării de legalitate în activitatea entităților verificate.

Principii fundamentale

Art. 7. În scopul atingerii obiectivelor profesiei de auditor public extern, trebuie respectate următoarele principii fundamentale:

a) Respectarea supremației Constituției și a legii, principiu conform căruia auditorii publici externi au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării;

b) Independența

Auditorii publici externi ai Curții de Conturi trebuie să se manifeste liberi de orice interes, să nu fie influențați de aspecte personale sau externe, care le-ar putea afecta activitatea desfășurată.

Auditorul public extern nu trebuie să se implice, direct sau indirect, în activitatea entității controlate/auditare, să nu accepte nicio formă de salarizare în cadrul acesteia, să nu ia cu împrumut bunuri sau bani și să nu beneficieze de servicii sau de alte avantaje de la cei supuși controlului/auditului Curții de Conturi. De asemenea, auditorului public extern îi este interzisă exercitarea, direct sau prin persoane interpușe, a unor activități de comerț, precum și participarea la administrarea și conducerea societăților comerciale, a companiilor, regiilor ori instituțiilor publice de orice fel, a unor organizații nonguvernamentale sau a altor entități care sunt supuse controlului/auditului Curții de Conturi.

Auditorul public extern nu trebuie să se afle în conflict de interese sau sub influențe care ar putea interveni în raționamentul său profesional și genera riscuri privind respectarea acestui principiu.

Constituie riscuri la adresa independenței auditorului public extern următoarele cazuri:

- existența unei situații la nivelul entității care generează un interes propriu (angajați membri de familie și rude);
- implicarea în dispute referitoare la activitatea entității care exced atribuțiilor de control/audit;
- instituirea unei atmosfere de familiaritate, prietenie între auditorii publici externi și personalul entității controlate/auditare;

- apariția unor fenomene de intimidare din partea conducerii și/sau a personalului entității controlate/auditate.

Auditorul public extern care se află într-una din situațiile de mai sus trebuie să aducă acest lucru la cunoștința conducerii structurii din care face parte, pentru luarea măsurilor care se impun.

Pentru reducerea posibilității apariției riscurilor la adresa independenței sau a oricăror stări conflictuale cu entitatea controlată/auditată, echipa de control/audit trebuie să fie formată, de regulă, din cel puțin doi auditori publici externi.

c) Integritate

Auditorii publici externi trebuie să fie corecți și onești în desfășurarea activității profesionale, să-și exercite funcția cu bună credință și responsabilitate și să nu ia parte cu bună știință la activități și acte care să le discrediteze funcția.

Auditorii publici externi trebuie să respecte standardele de audit ale Curții de Conturi, atât din punct de vedere al formei, cât și al fondului acestora. De asemenea, auditorii publici externi au obligația realizării activității lor în conformitate cu prevederile Legii de organizare și funcționare a Curții de Conturi, a regulamentelor și procedurilor specifice activității desfășurate.

Totodată, auditorii publici externi ai Curții de Conturi trebuie să aibă o conduită corectă, care să-i situeze în afara oricărui dubiu sau reproș, să dea dovadă de o comportare profesională ireproșabilă.

d) Obiectivitate

Auditorii publici externi ai Curții de Conturi trebuie să trateze toate situațiile întâlnite în activitatea lor conform stării de fapt.

De asemenea, aceștia trebuie să dea dovadă de corectitudine și să nu îngăduie ca obiectivitatea lor să fie afectată de influențe externe sau prejudecăți.

Astfel, începând de la modul de abordare a problemelor și aspectelor analizate, de formulare a concluziilor consemnate în actele de control/rapoartele de audit și până la măsurile propuse pentru înlăturarea neregulilor sau abaterilor constatate, trebuie urmărită realitatea, corectitudinea și exactitatea activității entității controlate/auditare.

e) Competența profesională

Conform acestui principiu toate situațiile întâlnite în activitatea desfășurată vor fi tratate pe baza raționamentului profesional.

În exercitarea activității profesionale auditorii publici externi trebuie să dea dovadă de atenția cuvenită, competență profesională și conștiinciozitate în conformitate cu standardele de audit aplicabile. Totodată, au obligația de a-și menține cunoștințele și aptitudinile profesionale la un nivel ridicat, care să permită asimilarea celor mai noi cunoștințe de bună practică, legislație și tehnici în domeniu. Ei trebuie să posede, de asemenea, experiența necesară funcției, dovedind aptitudini și cunoașterea metodelor de control/audit specifice Curții de Conturi, în vederea creșterii eficienței și calității activității desfășurate.

f) Confidențialitate

Informațiile puse la dispoziția auditorului public extern sau dobândite din alte surse pe parcursul desfășurării activității au caracter confidențial și nu trebuie dezvăluite decât în situațiile prevăzute de lege. Caracterul confidențial al informațiilor este obligatoriu și după încetarea relațiilor profesionale dintre auditorul public extern și Curtea de Conturi.

În acest sens, auditorii publici externi vor fi prudenți în utilizarea și protejarea informațiilor, pe care nu le vor folosi în scop personal, într-o manieră contrară legii. De asemenea, auditorii publici externi nu trebuie să își exprime public opinia cu privire la acțiuni de control/audit aflate în derulare.

Dacă, în exercitarea activității de control/audit public extern, auditorii publici externi iau cunoștință de informații care constituie secrete de stat, de serviciu, comerciale sau individuale, aceștia sunt obligați să respecte caracterul lor și să le aducă la cunoștință numai autorităților îndreptățite.

g) Conduita profesională

Auditorii publici externi trebuie să acționeze într-o manieră prin care să evite orice situație care ar putea discredita activitatea întreprinsă sau instituția pe care o reprezintă.

În acest sens, auditorii publici externi trebuie să respecte o serie de cerințe etice:

- **moralitate** în relațiile cu persoanele cu care vin în contact în activitatea de control/audit public extern desfășurată.
- **respect și considerație** în toate situațiile, atât față de șefii ierarhici, cât și față de celelalte persoane cu care intră în contact.
- **imparțialitate** în activitatea desfășurată. În acest sens după utilizarea informației obținute de la entitatea controlată/auditată, auditorii publici externi își vor formula propriile concluzii într-o manieră imparțială.

- **rigurozitate și perseverență** în examinarea aspectelor controlate/auditate și în obținerea informațiilor. Dovezile supuse examinării, concluziile, recomandările și măsurile propuse trebuie să fie complete, clare și veridice. În cazul în care entitatea controlată/auditată nu este cooperantă în furnizarea informațiilor și documentelor necesare pentru stabilirea concluziilor, auditorul public extern trebuie să fie perseverent și consecvent în solicitările sale, iar în cazul în care informațiile și documentele solicitate nu se obțin, să aplice procedurile prevăzute de lege.
- **scepticism profesional**, în analiza datelor și informațiilor furnizate de entitatea controlată/auditată.
- **responsabilitate** profesională și comportamentală în raport cu întreaga activitate desfășurată.
- **standarde tehnice și profesionale.**

Efectuând controlul/auditul public extern în conformitate cu prevederile, procedurile, tehnicile și normele interne de lucru în vigoare, auditorii publici externi trebuie să asigure legătura dintre atingerea scopului acțiunii de control/audit și îndeplinirea obiectivelor specifice Curții de Conturi.

Condiții pentru ocuparea și exercitarea atribuțiilor de auditor public extern. Activități incompatibile cu statutul de auditor public extern

Art. 8. Poate exercita atribuțiile de auditor public extern în cadrul Curții de Conturi orice persoană care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art.4 din "Dispoziții generale" din prezentul Cod.

Auditorilor publici externi le este interzis :

- a) să facă parte din partide politice sau din organizații asimilate partidelor politice, sau să desfășoare activități publice cu caracter politic;
- b) să desfășoare orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământ. Aceste funcții se pot exercita numai la instituțiile de învățământ care nu intră în competența de control/audit a structurii Curții de Conturi din care face parte auditorul public extern. Această activitate se poate exercita numai în afara orelor de program al Curții de Conturi.
- c) să exercite direct sau prin persoane interpușe activități de comerț;

- d) să participe la administrarea sau conducerea altor entități persoane juridice;
- e) să fie experți sau arbitri desemnați de părți într-un arbitraj;
- f) să formuleze în mod public, fără temei, acuze, reclamații, calomnii și altele asemenea, colegilor, șefilor și subordonaților ierarhici ;
- g) să permită folosirea funcțiilor pe care le îndeplinesc în scop de reclamă comercială, publicitate sau propagandă de orice fel sau dobândirea de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite, pentru ei sau pentru alte persoane;
- h) să se implice în orice activitate sau manifestare care ar prejudicia imaginea și ar știrbi prestigiul Curții de Conturi sau demnitatea funcției lor.

Auditorilor publici externi le este interzis să se afle în relații de subordonare ierarhică directă cu alți auditori publici externi care sunt soț, soție sau rude de gradul I și II. Dacă la intrarea în vigoare a prezentului cod, un auditor public extern se află într-o astfel de situație, acesta este obligat să o aducă de îndată la cunoștința conducerii Curții de Conturi, pentru luarea măsurilor care se impun.

Atitudinea față de entitățile controlate/auditate

Art. 9. În relațiile cu entitățile controlate/auditate, auditorii publici externi sunt obligați:

- a) să dea dovadă de politețe, respect, disponibilitate față de problemele cu care se confruntă entitatea și să o considere pe aceasta ca pe un partener egal;
- b) să acorde importanța și timpul necesar discuțiilor cu cei desemnați în acest sens de entitate, pentru a fundamenta constatările pe baza tuturor argumentelor și dovezilor prezentate de aceștia;
- c) să acorde entității controlate/auditate o perioadă rezonabilă de timp pentru a furniza informațiile și documentele solicitate, cu excepția situațiilor în care acestea trebuie puse imediat la dispoziție;
- d) să solicite reprezentanților entității controlate/auditate să clarifice aspectele pentru care consideră că sunt necesare informații suplimentare;
- e) să își formuleze și să emită independent opinia față de aspectele constatate și să se pronunțe cu sinceritate, concis, exprimându-și, dacă este cazul, rezervele față de argumentele prezentate;

- f) să asigure egalitatea de tratament și să nu facă discriminare pe criterii de naționalitate, sex, origine, rasă, etnie, handicap, vârstă, religie sau convingeri politice;
- g) să dea dovadă de seriozitate, profesionalism și respect față de persoanele cu care intră în relații de serviciu;
- h) să dea dovadă de operativitate în exercitarea atribuțiilor de serviciu, evitând să prelungească în mod subiectiv și inutil perioada de desfășurare a controlului/auditului ;
- i) să respecte viața intimă, familială și privată a persoanelor cu care intră în relații profesionale.

Conduita în cadrul relațiilor internaționale

Art. 10. Auditorii publici externi care reprezintă Curtea de Conturi în cadrul unor organizații internaționale, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional, au obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și Curții de Conturi.

În cadrul acestor relații, auditorilor publici externi le este interzis să exprime opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.

În deplasările externe, auditorii publici externi sunt obligați să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și să respecte legile țării gazdă.

Drepturile și obligațiile auditorilor publici externi, sprijinul profesional și mediul de lucru

Art. 11. Auditorii publici externi beneficiază:

- a) de protecția legii, în exercitarea atribuțiilor de serviciu. La cererea motivată a auditorilor publici externi, Curtea de Conturi poate solicita organelor abilitate asigurarea protecției împotriva amenințărilor, violențelor și faptelor de ultraj;
- b) de dreptul la opinie și de stabilitate în cadrul instituției în limita legii;
- c) de sprijin pentru îmbunătățirea și perfecționarea continuă a cunoștințelor în activitatea lor profesională. Dacă durata formei de specializare depășește 60 zile, iar pe această durată auditorul public extern primește drepturile salariale, el este obligat să se angajeze în scris că va lucra în cadrul Curții de Conturi o perioadă

de 3 ani. În caz de nerespectare a angajamentului acesta urmează să suporte cheltuielile efectuate, proporțional cu timpul rămas până la împlinirea termenului stabilit. Aceste prevederi nu se aplică în cazul încetării raporturilor de muncă din motive ce nu îi sunt imputabile auditorului public extern;

- d) de sprijin pe linie ierarhică, în clarificarea și soluționarea oricăror divergențe izvorâte din raporturi profesionale și de muncă.
- e) de apărare în instanță, în cazuri justificate, din partea instituției, în litigiile apărute ca urmare a activității sale profesionale, în legătură cu entitățile controlate/auditate;
- f) de condiții de muncă corespunzătoare care să-i ocrotească sănătatea și integritatea fizică, precum și de spații de lucru, dotări și logistica aferente;
- g) de respect pentru viața intimă, familială și privată.

Art. 12. Auditorii publici externi ai Curții de Conturi sunt obligați:

- a) să promoveze, în cadrul structurii din care fac parte, relații bazate pe responsabilitate, loialitate, respect reciproc, colaborare și sprijin profesional;
- b) să îndeplinească sarcinile de serviciu în cadrul competențelor și responsabilităților atribuite;
- c) să acționeze întotdeauna astfel încât să nu fie afectată imaginea instituției;
- d) să respecte reglementările interne privind întocmirea, circuitul și păstrarea documentelor;
- e) să utilizeze toate căile interne, amiabile și posibile de soluționare a conflictelor, în relația cu instituția, în cazul în care acestea sunt pe cale să apară, în scopul evitării unor eventuale litigii;
- f) să respecte și să îndeplinească toate celelalte obligații prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare, procedurile și normele de lucru interne ale Curții de Conturi;
- g) să respecte viața intimă, familială și privată în relațiile de muncă și profesionale.

Art. 13. Auditorii publici externi se pot constitui într-o asociație profesională, având ca scop promovarea și dezvoltarea auditului public extern, perfecționarea pregătirii profesionale, creșterea prestigiului profesiei, precum și asigurarea cooperării cu alte instituții similare din țară și din străinătate.

Răspunderi și sancțiuni

Art. 14. Comportamentul auditorilor publici externi ai Curții de Conturi trebuie să fie conform cerințelor din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările ulterioare și a prezentului Cod. Încălcarea acestor prevederi reprezintă abateri și atrage aplicarea de măsuri disciplinare cu suportarea consecințelor legale.

Constituie abatere disciplinară orice faptă săvârșită cu vinovăție, în legătură cu activitatea desfășurată, constând dintr-o acțiune sau inacțiune, prin care s-au încălcat prevederile legale și orice alte reglementări sau dispoziții interne emise de conducerea Curții de Conturi.

Art. 15. Sunt abateri disciplinare:

- a) întârzierea sistematică sau neglijența repetată, în efectuarea la termen și de calitate a lucrărilor;
- b) absențe nemotivate de la serviciu;
- c) exercitarea în afara cadrului legal sau omisiunea de a îndeplini atribuțiile prevăzute de lege;
- d) nerespectarea secretului profesional și respectiv al caracterului confidențial al informațiilor obținute în exercitarea funcției și divulgarea acestora altor persoane decât celor îndreptățite potrivit legii sau folosirea acestora într-o manieră contrară legii;
- e) prezentarea publică (presă scrisă, televiziuni, radio, etc.), a constatărilor rezultate în urma controalelor/auditurilor efectuate, sau de care au luat la cunoștință;
- f) manifestările care aduc atingere prestigiului și autorității instituției sau onoarei/probității profesionale;
- g) intervențiile sau stăruințele pentru soluționarea unor probleme în afara cadrului legal;
- h) refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile și atribuțiile de serviciu;
- i) superficialitate în rezolvarea lucrărilor repartizate;
- j) încălcarea ordinii și disciplinei la locul de muncă;
- k) încălcarea principiilor ce stau la baza exercitării atribuțiilor profesiei de auditor public extern;
- l) exprimarea unor opinii sau convingeri politice, precum și participarea la activități sau manifestații publice cu caracter politic;
- m) încălcarea altor obligații ale profesiei stabilite prin prezentul Cod.

Art. 16. Sancțiunile disciplinare care pot fi aplicate în cazul săvârșirii uneia dintre abaterile mai sus menționate, în funcție de gravitatea acesteia, sunt:

- a) avertismentul scris;
- b) suspendarea contractului individual de muncă pentru o perioadă ce nu poate depăși 10 zile;
- c) retrogradarea din funcție, cu acordarea indemnizației corespunzătoare funcției în care s-a dispus retrogradarea, pentru o durată ce nu poate depăși 60 zile;
- d) reducerea cu 5- 10 % a indemnizației lunare, pe o perioadă de 1- 3 luni;
- e) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

Art. 17. Pentru aceeași abatere disciplinară se poate aplica numai o singură sancțiune.

Sancțiunea disciplinară se aplică în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșită de auditorul public extern, avându-se în vedere următoarele:

- a) împrejurările în care a fost săvârșită fapta;
- b) gradul de vinovăție a persoanei în cauză;
- c) consecințele abaterii disciplinare;
- d) comportamentul general în cadrul structurii din care face parte cel vinovat;
- e) sancțiuni disciplinare suferite anterior de persoana în cauză.

Art. 18. Sancțiunile disciplinare prevăzute mai sus se aplică de președintele Curții de Conturi urmare sesizării efectuată de către:

- a) directorul Camerei de Conturi județene și a municipiului București, pentru auditorii publici externi din subordinea acestora;
- b) consilierul de conturi, pentru auditori publici externi din cadrul departamentului din subordine, precum și pentru directorii structurilor teritoriale pe care îi are în coordonare.

Art. 19. Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată decât după efectuarea unei cercetări disciplinare prealabile, cu excepția celei prevăzute de art. 16 lit. a) din prezentul Cod.

În vederea desfășurării cercetării disciplinare prealabile, președintele Curții de Conturi numește prin ordin o comisie specială formată din 3-5 membri. Această comisie va convoca în scris persoana în cauză precizându-se obiectul, data, ora și locul întrevederii.

Neprezentarea persoanei convocate în condițiile prevăzute mai sus fără un motiv obiectiv dă dreptul comisiei să inițieze cercetarea în absența făptuitorului.

În cursul cercetării disciplinare prealabile auditorul public extern are dreptul să fie asistat/reprezentat de un avocat, să formuleze și să susțină toate apărările în favoarea sa și să ofere comisiei speciale toate probele și motivațiile pe care le consideră necesare.

Sancțiunea disciplinară, în cazul abaterilor prezentate anterior în prezentul Cod se aplică de către președintele Curții de Conturi la propunerea comisiei speciale care a efectuat cercetarea disciplinară prealabilă.

Președintele Curții de Conturi dispune aplicarea sancțiunii disciplinare printr-un ordin emis în formă scrisă, în termen de 30 de zile calendaristice de la data prezentării concluziilor comisiei speciale, dar nu mai târziu de 6 luni de la data săvârșirii faptei.

Sub sancțiunea nulității absolute, ordinul va cuprinde în mod obligatoriu:

- a) descrierea faptei care constituie abatere disciplinară;
- b) precizarea prevederilor legale sau ale regulamentelor interne, care au fost încălcate de auditorul public extern;
- c) motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de auditorul public extern în timpul cercetării disciplinare prealabile sau motivele pentru care nu a fost efectuată cercetarea;
- d) temeiul de drept în baza căruia sancțiunea disciplinară se aplică;
- e) termenul în care sancțiunea poate fi contestată;
- f) instanța competentă la care sancțiunea poate fi contestată.

Ordinul de sancționare se comunică persoanei în cauză în cel mult 5 zile calendaristice de la data emiterii și produce efecte de la data comunicării.

Comunicarea se realizează prin predarea acesteia către auditorul public extern, cu semnătură de primire, ori, în caz de refuz al primirii, prin scrisoare recomandată, la domiciliul sau reședința comunicată de acesta.

Împotriva sancțiunii disciplinare aplicate, auditorii publici externi se pot adresa cu contestație plenului Curții de Conturi, în termen de 15 zile calendaristice de la data comunicării acesteia.

În baza documentației întocmite urmare analizei efectuată de către comisia special desemnată și a propunerilor formulate de aceasta, plenul Curții de Conturi menține ori anulează sancțiunea aplicată.

Ordinul de sancționare menținut de plenul Curții, poate fi contestat la instanțele judecătorești competente, în termen de 30 de zile calendaristice de la data comunicării hotărârii plenului.

Art. 20. De la data trimiterii în judecată penală, auditorii publici externi sunt suspendați de drept din funcțiilor lor. În caz de condamnare definitivă, ei sunt demiși de drept, iar în caz de achitare suspendarea încetează.

SECȚIUNEA A II-A

CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ AL FUNCTIONARILOR PUBLICI ȘI AL PERSONALULUI CONTRACTUAL AL CURȚII DE CONTURI

Art. 21. Normele de conduită etică și profesională prevăzute de prezentul Cod sunt obligatorii pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Curții de Conturi.

Conduita etică și profesională urmărește să asigure creșterea calității activității profesionale, o bună administrare în realizarea sarcinilor de serviciu și presupune îndeplinirea următoarelor obiective:

- a) credibilitatea informațiilor și a Curții de Conturi ca instituție ;
- b) profesionalismul în activitatea desfășurată ;
- c) calitatea muncii depuse.

Principii generale

Art. 22. Principiile care guvernează conduita profesională a funcționarilor publici și a personalului contractual din cadrul Curții de Conturi sunt următoarele:

- a) **respectarea supremației Constituției și a legii**, principiu conform căruia funcționarii publici și personalul contractual au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării;
- b) **profesionalismul**, principiu conform căruia funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;

- c) **imparțialitatea și nediscriminarea**, principiu conform căruia funcționarii publici și personalul contractual sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- d) **integritatea morală**, principiu conform căruia funcționarilor publici și personalului contractual le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin, sau să abuzeze în vreun fel de aceasta;
- e) **libertatea gândirii și a exprimării**, principiu conform căruia funcționarii publici și personalul contractual pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
- f) **cinstea și corectitudinea**, principiu conform căruia în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu funcționarii publici și personalul contractual trebuie să fie de bună credință și să acționeze pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Norme generale de conduită profesională a funcționarilor publici și a personalului contractual

Art. 23. Desfășurarea unei activități profesionale de calitate

În exercitarea funcției pe care o dețin, funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă.

Art. 24. Respectarea supremației Constituției și a legii

Funcționarii publici și personalul contractual au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

Art. 25. Loialitatea față de Curtea de Conturi

Funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a apăra în mod loial prestigiul Curții de Conturi, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

Funcționarilor publici și personalului contractual le este interzis:

- a) să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

- b) să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care Curtea de Conturi are calitatea de parte;
- c) să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției pe care o dețin;
- d) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva Curții de Conturi și în legătură cu activitatea acesteia.

Prevederile de la lit. a) - c) se aplică și după încetarea raportului de serviciu, pentru o perioadă de 2 ani.

Dezvăluirea informațiilor care nu au caracter public sau remiterea documentelor care conțin asemenea informații, la solicitarea oricăror persoane juridice sau fizice, este permisă numai cu acordul președintelui Curții de Conturi.

Prevederile prezentului cod nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a funcționarilor publici și personalului contractual de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii.

Art. 26. Libertatea opiniilor

În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a respecta demnitatea funcției deținute și prestigiul instituției, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor Curții de Conturi.

În activitatea lor, funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale sau de popularitate. În exprimarea opiniilor, funcționarii publici și personalul contractual trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

De asemenea, ei au obligația să manifeste respect pentru viața intimă, familială și privată a tuturor persoanelor cu care intră în relații profesionale.

Art. 27. Activitatea publică

Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către personalul special desemnat în acest sens de către președintele Curții de Conturi, în condițiile legii.

Funcționarii publici și personalul contractual desemnați să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de conducerea Curții de Conturi.

În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, funcționarii publici și personalul contractual pot participa la activități sau dezbateri publice, având

însă obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al Curții de Conturi.

Art. 28. Activitatea politică

În exercitarea atribuțiilor funcției, funcționarilor publici și personalului contractual le este interzis:

- a) să participe sau să colaboreze la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice sau organizațiilor asimilate partidelor politice;
- b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;
- c) să afișeze, în cadrul Curții de Conturi, însemne ori obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice sau organizațiilor asimilate partidelor politice, ori a candidaților acestora.

Art. 29. Folosirea imaginii proprii

În considerarea funcției deținute, funcționarilor publici și personalului contractual le este interzis să permită utilizarea numelui sau imaginii proprii în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

Art. 30. Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției

În relațiile cu personalul din cadrul Curții de Conturi, precum și cu persoanele fizice sau juridice, funcționarii publici și personalul contractual sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună credință, corectitudine și amabilitate.

Funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul Curții de Conturi, precum și persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea atribuțiilor, prin:

- a) întrebuințarea unor expresii jignitoare;
- b) dezvăluirea unor aspecte ale vieții private;
- c) formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.
- d) neadoptarea unei atitudini imparțiale și justificate pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor care derivă din exercitarea funcției.

Art. 31. Conduita în cadrul relațiilor internaționale

Funcționarii publici și personalul contractual care reprezintă Curtea de Conturi în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ,

conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional au obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și Curții de Conturi.

În cadrul acestor relații, funcționarilor publici și personalului contractual le este interzis să exprime opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.

În deplasările externe, funcționarii publici și personalul contractual sunt obligați să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și să respecte legile țării gazdă.

Art. 32. Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

Funcționarii publici și personalul contractual nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, în legătură cu exercitarea funcției.

Art. 33. Participarea la procesul de luare a deciziilor

În procesul de luare a deciziilor, funcționarii publici și personalul contractual au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

Funcționarilor publici și personalului contractual le este interzis să promită luarea unei decizii de către Curtea de Conturi, de către alți funcționari publici și/sau personal contractual, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

Art. 34. Obiectivitate în evaluare

În exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, funcționarii publici și personalul contractual au obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei în funcția publică sau contractuală pentru personalul din subordine.

Funcționarii publici și personalul contractual de conducere au obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propun avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare.

Se interzice funcționarilor publici și personalului contractual de conducere să favorizeze sau să defavorizeze accesul ori promovarea în funcția publică sau contractuală pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevăzute de prezentul Cod.

Art. 35. Folosirea prerogativelor de putere publică

Este interzisă folosirea de către funcționarii publici și personalul contractual, în alte scopuri decât cele prevăzute de lege, a prerogativelor funcției deținute.

Prin activitatea desfășurată, funcționarilor publici și personalului contractual le este interzisă urmărirea obținerii de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

Funcționarilor publici și personalului contractual le este interzis să folosească poziția oficială pe care o dețin sau relațiile pe care le-au stabilit în exercitarea funcției, pentru a influența anchetele interne ori externe sau pentru a determina luarea unei anumite măsuri.

Funcționarilor publici și personalului contractual le este interzis să impună altor funcționari publici sau personal contractual să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori să le sugereze acest lucru, promițându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Art. 36. Utilizarea resurselor publice

Funcționarii publici și personalul contractual sunt obligați să asigure ocrotirea proprietății publice și private a statului aflată în administrarea sau patrimoniul Curții de Conturi, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.

Funcționarii publici și personalul contractual au obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând instituției numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.

Funcționarii publici și personalul contractual trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care le revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.

Funcționarilor publici și personalului contractual care desfășoară activități publicistice în interes personal sau activități didactice le este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica instituției pentru realizarea acestora.

Art. 37. Participarea la achiziții, concesiuni sau închirieri

Orice funcționar public sau personal contractual poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului și în patrimoniul Curții de Conturi, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:

- a) când a luat cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea și calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;
- b) când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;
- c) când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.

Funcționarilor publici și personalului contractual le este interzisă furnizarea, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, a informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului, aflate în administrarea sau patrimoniul Curții de Conturi, și care sunt supuse operațiunilor de vânzare, concesiune sau închiriere.

Răspunderi și sancțiuni

Art. 38. Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de conduită atrage răspunderea disciplinară a funcționarilor publici și personalului contractual, în condițiile legii. Constituie abateri disciplinare următoarele fapte:

- a) întârzierea sistematică în efectuarea lucrărilor;
- b) neglijența repetată în rezolvarea lucrărilor;
- c) absențe nemotivate de la serviciu;
- d) nerespectarea în mod repetat a programului de lucru;
- e) intervențiile sau stăruințele pentru soluționarea unor cereri în afara cadrului legal;
- f) nerespectarea secretului profesional sau a confidențialității lucrărilor cu acest caracter;
- g) manifestări care aduc atingere prestigiului Curții de Conturi;
- h) desfășurarea în timpul programului de lucru a unor activități cu caracter politic;
- i) refuzul de a îndeplini atribuțiile de serviciu;
- j) încălcarea prevederilor legale referitoare la îndatoriri, incompatibilități, conflicte de interese și interdicții stabilite prin lege pentru funcționarii publici;
- k) încălcarea altor obligații prevăzute de Secțiunea a II-a din prezentul Cod.

Art. 39. Săvârșirea de către funcționarii publici a abaterilor de la art. 38, se sancționează astfel:

- a) mustrare scrisă;

- b) diminuarea drepturilor salariale cu 5-20% pe o perioadă de până la 3 luni;
- c) suspendarea dreptului de avansare în gradele de salarizare sau, după caz, de promovare în funcția publică pe o perioadă de la 1 la 3 ani;
- d) retrogradarea în treptele de salarizare sau retrogradarea în funcția publică pe o perioadă de până la un an;
- e) destituirea din funcția publică.

Art. 40. Săvârșirea de către personalul contractual din cadrul Curții de Conturi a abaterilor de la art. 38, se sancționează astfel:

- a) avertismentul scris;
- b) suspendarea contractului individual de muncă pentru o perioada ce nu poate depăși 10 zile lucratoare;
- c) retrogradarea din funcție, cu acordarea salariului corespunzator funcției în care s-a dispus retrogradarea, pentru o durată ce nu poate depăși 60 de zile;
- d) reducerea salariului de bază pe o durată de 1-3 luni cu 5-10%;
- e) reducerea salariului de bază și/sau, după caz, și a indemnizației de conducere pe o perioadă de 1-3 luni cu 5-10%;
- f) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

Art. 41. Pentru aceeași abatere disciplinară se poate aplica numai o singură sancțiune.

Sancțiunea disciplinară se aplică în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșite de funcționarul public sau personalul contractual, avându-se în vedere următoarele :

- a) împrejurările în care a fost săvârșită fapta;
- b) gradul de vinovăție a persoanei în cauză;
- c) consecințele abaterii disciplinare;
- d) comportamentul general în serviciu al celui vinovat;
- e) sancțiunile disciplinare suferite anterior de persoana în cauză.

Art. 42. Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată decât după efectuarea unei cercetări disciplinare prealabile, cu excepția celei prevăzute la art. 40 lit. a), din prezentul Cod.

Sancțiunea disciplinară se aplică de către președintele Curții de Conturi urmare sesizării efectuată de către secretarul general.

În vederea desfășurării cercetării disciplinare prealabile, președintele Curții de Conturi numește prin ordin o comisie specială formată din 3-5

membri. Această comisie va convoca în scris persoana în cauză precizându-se obiectul, data, ora și locul întrevederii.

Neprezentarea persoanei convocate în condițiile prevăzute mai sus, fără un motiv obiectiv, dă dreptul comisiei să inițieze cercetarea prealabilă în absența făptuitorului.

În cursul cercetării disciplinare prelabile funcționarul public sau personalul contractual are dreptul să fie asistat/reprezentat de un avocat, să formuleze și să susțină toate apărările în favoarea sa și să ofere comisiei speciale toate probele și motivațiile pe care le consideră necesare.

Sanctiunea disciplinară, se aplică de către președintele Curții de Conturi la propunerea comisiei speciale care a efectuat cercetarea disciplinară prealabilă.

Președintele Curții de Conturi dispune aplicarea sancțiunii disciplinare printr-un ordin emis în formă scrisă, în termen de 30 de zile calendaristice de la data prezentării concluziilor comisiei speciale, dar nu mai tarziu de 6 luni de la data săvârșirii faptei.

Sub sancțiunea nulității absolute, ordinul va cuprinde în mod obligatoriu:

- a) descrierea faptei care constituie abatere disciplinară;
- b) precizarea prevederilor legale sau a regulamentelor interne, care au fost încălcate de funcționarul public sau personalul contractual;
- c) motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate de funcționarul public sau personalul contractual în timpul cercetării disciplinare prelabile sau motivele pentru care nu a fost efectuată cercetarea;
- d) temeiul de drept în baza căruia sancțiunea disciplinară se aplică;
- e) termenul în care sancțiunea poate fi contestată;
- f) instanța competentă la care sancțiunea poate fi contestată.

Ordinul de sancționare se comunică persoanei în cauză în cel mult 5 zile calendaristice de la data emiterii și produce efecte de la data comunicării.

Comunicarea se realizează prin predarea acesteia către funcționarul public sau personalul contractual, cu semnătură de primire, ori, în caz de refuz al primirii, prin scrisoare recomandată, la domiciliul sau reședința comunicată de acesta.

Împotriva sancțiunii disciplinare aplicate, funcționarul public sau personalul contractual se poate adresa cu contestație plenului Curții de Conturi, în termen de 15 zile calendaristice de la data comunicării acesteia.

În baza documentației întocmite urmare analizei efectuate de către comisia special desemnată și a propunerilor formulate de aceasta, plenul Curții de Conturi menține ori anulează sancțiunea aplicată.

Ordinul de sancționare menținut de plenul Curții de Conturi, poate fi contestat la instanțele judecătorești competente, în termen de 30 de zile calendaristice de la data comunicării hotărârii plenului.

Art. 43. (1) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 39 pentru funcționarii publici, se radiază de drept astfel:

- a) în termen de 6 luni de la aplicare, sancțiunile disciplinare prevăzute la art.39 lit. a);
- b) în termen de un an de la expirarea termenului pentru care au fost aplicate sancțiunile prevăzute la art.39 lit. b) – d).

(2) Radierea sancțiunilor se constată prin ordin emis de Președintele Curții de Conturi, la cererea funcționarului public.

Art. 44. În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

Art. 45. De la data trimiterii în judecată penală, funcționarii publici și personalul contractual sunt suspendați de drept din funcțiilor lor. În caz de condamnare definitivă, ei sunt demisi de drept, iar în caz de achitare suspendarea încetează.

Art. 46. Secțiunea a II-a din prezentul Cod se completează cu prevederile Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, ale Legii nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, precum și cu cele ale Legii nr. 477/2004, privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice.

SECȚIUNEA A III-A **DISPOZIȚII FINALE**

Art. 47. Prevederile prezentului Cod se completează și cu prevederile Legii nr. 53/2003 privind Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare și intră în vigoare în 30 zile după data aprobării acestuia de către plenul Curții de Conturi.

În termen de 10 zile de la data aprobării de către plen, prezentul Cod va fi adus la cunoștința celor interesați, prin difuzarea și luarea la cunoștință de către fiecare angajat al Curții de Conturi. Aceasta se va realiza de către fiecare structură a aparatului central al Curții de Conturi, precum și de structurile sale teritoriale.

Conducătorii departamentelor din cadrul aparatului central și ai structurilor teritoriale, precum și cei din cadrul Secretariatului General, vor lua măsurile necesare ca în termen de 20 de zile de la data primirii să transmită Secretariatului general – Serviciul resurse umane, un tabel cu semnăturile angajaților Curții de Conturi care fac obiectul reglementării prezentului Cod, care să confirme luarea la cunoștință a conținutului acestuia.

Nedepunerea tabelului în termen, ori refuzul unei persoane de a semna luarea la cunoștință, în termenele stabilite, constituie abatere disciplinară care va fi sancționată potrivit prevederilor prezentului Cod.

La încadrarea într-o funcție ce face obiectul reglementării prezentului Cod, Secretariatul General trebuie să aducă la cunoștința fiecărei persoane prevederile acestuia, sub semnătură.

Art. 48. După expirarea termenului de 30 de zile, prevăzute la art. 47 de mai sus, Secretariatul General va informa Plenul Curții de Conturi despre modul de aducere la îndeplinire a obligațiilor de difuzare și luare la cunoștință a prevederilor prezentului Cod.